

Prediking over Lukas 22 vers 27b

Bevestiging diakenen

Prediking bij de bevestiging en inzegening van 17 diakenen op 2 juni 1956 te Lunteren

'Ik ben in het midden van U als een, die dient'

Liturgie:

Votum en groet

Ps. 123:1

Twaalf Artikelen

Ps. 17:3

Schriftlezing Lucas 22:24-31 en Psalm 100

Gebed.

Tekst Lucas 22 : 27b. 'Ik ben in het midden van U als een, die dient'.

Ps. 40 : 2,4,5

Prediking

Ps. 143:8 en 10

Bevestiging en inzegening

Ps. 134

Dankgebed

Ps.121:1

Zegen

Gemeente,

Het woordje *'maar'*, waarmee onze tekst begint, wijst op een tegenstelling met het voorgaande. Dat is ook het geval. Immers de voorafgaande verzen melden ons, dat de discipelen zich met twee vragen bezig houden, namelijk wie van hen de Meester toch wel verraden zou en wie van hen toch wel de meeste zou zijn. Blijkbaar had de eerste vraag niet zoveel overwicht op hen, dat zij daardoor tot ootmoed gedrongen niet aan de tweede toe kwamen. De tweede vraag wint het. Dat is de valse eerzucht en de zelfzucht. Wij mensen, willen regeren. Daartoe zijn wij ook geschapen. Alle dingen had de Heere aan ons onderworpen, maar wij vergeten, dat wij alle heerschappij verloren hebben. Toen de mens zich in het paradijs aan God onderwierp, was hij een heerser op de aarde. Sinds wij God eraan gaven, zijn wij aan de zonde onderworpen. Nu kan er alleen sprake zijn van regeren vanaf een kruis.

Gemeente, over wie willen wij regeren? Over anderen! Maar wie anderen wil regeren, moet eerst zichzelf regeren. Onszelf regeren, over eigen geest heersen, kunnen wij dat nog wel? Wie dat kan, die sta op. Wie legt ook maar de geringste lust in eigen krachten aan banden? Wie dat op de manier van een monnik doet, dat wil zeggen met geweld, zal ervaren dat deze lust zich later op schrikkelijker wijze doet gelden. Heerschappij is alleen in vrijheid. Een goede koning maakt van zijn land geen grote gevangenis, maar een vaderhuis. Gelukkig de mens die zichzelf niet met zichzelf of met een ander vergelijkt, maar met zijn God leeft. Gelukkig de mens die zijn zelfregering aan een Ander gegeven. Vrijheid verkregen door een Ander. Het is zichtbaar geworden in het kruis.

Hoe kunnen we regeren? Alléén wanneer wij met Christus aan een kruis zijn gehecht! De ware vrijheid is een gehecht zijn aan een kruis. Anders is de mens aan zichzelf geketend, hij moge zich verbeelden wat hij wil. Hij is niet anders dan een slaaf van zijn eigen gedachten, slaaf van zijn lusten, begeerten, rede en omstandigheden. Waar is de vrijheid? Die is Boven. Waar nog meer? Waar men zich aan een kruis gehecht weet. Dat is de vrijheid van het geloof. Wie in deze vrijheid is, is een vrijgeboren man. Een christen is een mens, die als koning alles vermag in het geloof en tegelijk diep in het stof ligt over alles wat hij niet meer regeren kan. Dat blijkt heel duidelijk uit deze geschiedenis. Mattheüs 20 licht er ons nog nader over in. Daar komt Salome, de moeder van Jacobus en Johannes. Jezus geeft haar antwoord. De andere tien discipelen nemen het zeer kwalijk. Weten wij niet dat het in de oorlog niet in de eerste plaats gaat om de soldaat, maar om de generaal. Soldaat en paard staan ten dienste van de generaal. De soldaat ving bijna alle kogels op.

Gemeente, dan komt de les: 'De koningen der volken heersen over hen, en die macht over hen hebben worden weldadige heren genaamd'. Zo is de orde onder de mensen. Hoewel hun heerschappij soms hard is, worden zij desniettemin door hun vleiers weldadige goeddoende heren genoemd. Dat is hen naar de zin maken. 'Doch gij niet alzo. Maar de meeste onder u, die zij de minste. En die voorgaat als een die dient'. Dat is een omkering van alle orde! Dit betekent niet, dat wij van nu aan ons niet zouden onderwerpen aan aardse vorsten, maar dit betekent dat het in het Koninkrijk Gods geheel anders toegaat dan onder de mensen. Het eerste is werelds. Alleen maar werelds. De meeste onder u moet worden als de jongste en die leidt als die dient. O, onzalige twist! Want was het maar voor de laatste maal geweest, dat in de gemeente des Heeren de vraag opkwam! Waaróm vertrok Judas? Omdat hij de *eerste* was onder de discipelen, maar niet als Jezus de *minste* wilde zijn. Hij wilde heersen. Zo was het ook onder de andere discipelen. Ze dachten uit dezelfde geest. Ze wilden elkander meten en zich verheffen op de gave. Allen waren door de hoogmoed van de duivel bezeten. Ieder wil de grootste zijn. Wat kan men zich hierover opwinden! Hoe kan men vol zijn met vleselijke inbeelding. Het ging over de vraag, wie van hen de meest *bleek* te zijn. Niet wie het meest *scheen* te zijn! In de wereld en helaas in de kerk is er zeer veel schijn. Nee het is niet: wilde zijn, ook dat is er al teveel. Het was: bleek te zijn! Waar zijn de objectieve maatstaven?

Maar zie daar staat de Heere Jezus. Hij zegt: 'Want wie is meerder, die aanligt of die dient? Is het niet die aanligt? Maar Ik ben in het midden van u als een die dient'. Dat is mannenbroeders, die vanavond bevestigd en ingezegend wordt een aangrijpend woord, dat u op de verdere levensweg wordt meegegeven! Gij wordt tot '*diakoon*' ingezegend. Nu is het merkwaardig, dat in de grondtekst voor: 'Als een die dient' ook hetzelfde woord '*diakoon*' gebruikt wordt. Christus zegt nu: Ik ben als een die dient, Ik ben '*diakoon*'. Bij '*diakoon*' gaat het dus over dienen. Dienen is een door en door Bijbels woord. Nergens vinden wij het zo als in de Heilige Schrift. De Grieken vonden dienen een werk voor de slaven. Plato, de vorst onder de wijsgeren, vond een dienaar een verachtelijk mens. Eén van de Sofisten roept uit: Hoe zou ooit een mens gelukkig kunnen zijn, die een ander dienen moet? De Griek dacht alleen aan de cultivering aan de verdeling van het eigen ik, aan de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid. Daarom is de zin van de dienst aan de ander voor de Griek een verborgen zaak. Ach was die Griek maar niet in het hart van een ieder van ons. Hoevelen ook onder christenen kruipen niet als een spin in hun eigen web rond? Hoevelen hebben genoeg aan zichzelf?

In het Oude Testament staat het anders. Daar zijn alle verhoudingen tot en met heer en knecht ingekaderd in de verhouding van de mens tegenover God. De barmhartigheden van God spelen door in de wetgeving. Alles heeft ermee te maken. De grondwet van het Koninkrijk Gods is God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Maar ook die grondwet hebben wij bedorven. Want de Farizeeërs hadden ervan gemaakt alleen dienstbetoon aan de gelijkgezinden. Hier komt de eigengerechtigheid van de Jood om de hoek kijken. Deze misvorming wordt door de Heere Jezus in de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan geïllustreerd. In deze gelijkenis wanneer Hij juist als de naaste de verachte en niet voor vol tellende Samaritaan aanwijst door wie het dienstbetoon moet worden uitgericht. Daarbij was nog een misvorming gekomen door de leer van de verdienstelijkheid van dit dienstbetoon. Want wie anderen dient, verdient wat. Al deze misvormingen heeft de Heere Jezus in de prediking van het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid onder de kritiek genomen. Hij heeft het gezuiverd. Jezus doodt de natuurlijke mens of hij een Griek is of een Jood. Dienen, dat deed Martha! Daarbij is duidelijk dat degenen die dient minder is, dan die gediend wordt. Dit wordt door Jezus volkomen omgekeerd! Het Koninkrijk Gods keert alle verhoudingen om! Dat niet alleen. Hij is er niet alléén het voorbeeld hier van, maar Hij is ook de werkelijkheid! Hij is als één die dient. Het dienen is maar niet een erezaak, zoals wij in het christendom zovelen, al of niet verbasterd in de leer, kennen die zich dienaar noemen, maar in werkelijkheid heersers zijn. De paus is '*servus servorum*'. Nee, Jezus is de werkelijkheid zelf!

'Maar *Ik*!' Hier staan wij stil gemeente! Wie is Hij? Komt verwondert u! Hij is en was de Heere van alle dingen. Het beeld van de onzienlijke God. De Eerstgeborene van alle creatuur. Door Hem zijn alle dingen geschapen. Door Hem en tot Hem geschapen. Hij was er voor de schepping. Alle dingen vinden in Hem hun bestaansgrond. Hij is het Hoofd der kerk. '*Maar Ik*': Hij, die de elementen der natuur bestrafte en een Heere was van alle machten. '*Maar Ik*': Hij, die straks met zijn discipelen oordelen zal de twaalf geslachten Israël. '*Maar Ik*': Hij, die hen in zijn grote liefde had uitverkoren. '*Maar Ik*': Hoe is dat mogelijk gemeente? Hij is zo oneindig groot! Hoewel Hij dat elke keer en nog veel meer is, heeft Hij de reinigmaking onzer zonden teweeggebracht en is daarna gezeten aan de rechterhand van Zijn Vader in de hemel. Hij is onuitputtelijk in liefde! Gelijkertijd de Vader hen lief had, heeft Hij hen ook liefgehad. Hij heeft het getoond door Zijn leven te stellen voor Zijn schapen.

Maar *hoe* heeft Hij dat dan gedaan? Hoor: Hij heeft zich van eeuwigheid bereid gesteld. Hij heeft Hem de oren doorgeboord. Hij kwam om Gods welbehagen te doen. Hij legde Zijn heerlijkheid af. Hij nam aan ons vlees en bloed. Hij nam de gestalte van een dienstknecht aan. De laagste plaats. Hij was een worm en geen man. Hij had maar één doel: niet om gediend te worden, maar om te dienen! '*Maar Ik*': Hij gaf Zijn ziel tot een rantsoen. Zijn dienst heeft dus ten eerste *verzoening*. Hij buigt zich daarom ook nu in het Woord der verzoening. Hij is gekomen om te dienen. Dat is het hart, het fundament. Denk eraan broeders, dat uw dienst onvruchtbaar zal zijn, wanneer deze '*diacona*' van Christus niet wordt gekend!

'Maar Ik': De Heere Jezus was niet als de beschaafden van Zijn dagen, die Zich door anderen liet bedienen, maar Hij was een werkman, een slaaf van alle slaven. Doorlopend heeft Hij in de kring van Zijn discipelen gediend als Meester en als dienstknecht. Als Herder diende Hij de schapen. Hij diende aan het Avondmaal. Als één die dient: Zie Hem dienen in de voetwassing! Dat wil zeggen: Hij zegt *én* Hij doet het. Hij heet zo *én* Hij is zo! In Hem is het dienen algehele werkelijkheid.

Zo is uw dienst allen in de persoon en het werk van Christus gegrond. Dienen is ook in de Bijbel niet alleen de tafel verzorgen, maar ook voorgaan in het gebed. Het is dienen in woord en daad. We zijn verlegen om het Woord en de door dat Woord geïnspireerde daad. Denk aan Mattheüs 25. Daden zoals: voedsel en drank aanreiken, mensen herbergen of kleden, zieken of gevangenen bezoeken. Dat komt er niet zo maar bij, maar is er in gevlochten. Het is niet zo, dat u uw verhouding bepaalt tegenover Hem, maar dat u volkomen aan Hem onderworpen wordt. Paulus zegt: niet *ik*, maar *Hij* in mij. Dan komen wij de broeders tegen. Waar? In de ellendigen. In de minste van Zijn broeders, daar. Wanneer? Wanneer er maar een begeerte is dat Christus door het geloof in de harten komt. Daardoor delen wij in Zijn lijden. Immers Christus weg ging door het lijden en dood heen. Welnu in de gelijkvormigheid aan en met Christus in Zijn lijden en sterven. Zegt Christus Zelf niet: 'Indien iemand Mij dient, die volge Mij en waar Ik ben, daar zal ook Mijn dienaar zijn?' En: 'die Mij dient Mijn Vader zal hem eren'. Hier is de spanning, hier is de geladenheid van het Woord! Dit gediend worden uit en door Christus brengt mee eenzelfde weg als Christus. Hij moest in de aarde vallen en sterven en daar door veel vrucht voortbrengen. Zo ook gij. Want die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar die zijn leven zal verliezen, die zal het behouden. Deze liefde gaat zo duizelingwekkend diep en hoog dat Johannes zegt: 'Zo zijn wij ook schuldig het leven voor elkaar te stellen'. Dan geldt dat u in Zijn voetsporen zult gaan. Want Christus volgen betekent in Zijn voetsporen wandelen. Dat betekent, dat u blijmoedig het geringste werk doet. Dat betekent, dat hetzelfde gevoelen, dat in Hem was, ook in u zij: ootmoed!

'Zijt met ootmoedigheid bekleed', met zelfopoffering. Liever onrecht te dragen dan onrecht te doen. De plaats zoeken, waar u het minst ontvangt en het meest geeft. Wie onzer wordt niet beschaamd? Waar krijgt de hoogmoed en de eigenwaarde een diepere deuk dan juist hier? Waar wordt de liefde ooit vuriger opgewekt dan door Zijn liefde voor zondaren? Waar ooit vuriger opgewekt om ons te gorden en de anderen te dienen? 'Ik ben in het midden van u als een die dient'. Wanneer de apostel Petrus opwekt tot dienstvaardigheid begint hij eerst op te wekken tot het gebed, tot waken in de gebeden. Gelukkig dat de Heere u niet naar uzelf verwijst, maar naar Hem. Het gebeurt door de kracht, die Hij verleent en tot Gods verheerlijking. 'Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen'!

Amen

G. Boer